

POSTANOWIENIE

Dnia 25 listopada 2016 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Krzysztof Staryk

w sprawie z odwołania A. K.
przeciwko Zakładowi Ubezpieczeń Społecznych Oddziałowi w C.
o emeryturę,
po rozpoznaniu na posiedzeniu niejawnym w Izbie Pracy, Ubezpieczeń
Społecznych i Spraw Publicznych w dniu 25 listopada 2016 r.,
skargi kasacyjnej ubezpieczonego od wyroku Sądu Apelacyjnego w (...)
z dnia 29 września 2015 r., sygn. akt III AUa (...),

odmawia przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania.

UZASADNIENIE

Wyrokiem z dnia 29 września 2015 r., sygn. akt III AUa (...), Sąd Apelacyjny w (...) – w sprawie z wniosku A.K. przeciwko Zakładowi Ubezpieczeń Społecznych Oddziałowi w C. o emeryturę – oddalił apelację A. K. od wyroku Sądu Okręgowego – Sądu Ubezpieczeń Społecznych w K. z dnia 17 września 2014 r., sygn. akt VIII U (...), oddalającego odwołania ubezpieczonego od decyzji organu rentowego z dnia 22 listopada 2013 r. i z dnia 7 stycznia 2014 r., którymi odmówiono wnioskodawcy prawa do emerytury, ponieważ nie wykazał on okresu 15 lat pracy w warunkach szczególnych.

Powyższy wyrok Sądu Apelacyjnego ubezpieczony zaskarżył skargą kasacyjną. W uzasadnieniu wniosku o przyjęcie skargi do rozpoznania wskazano na przyczynę przyjęcia skargi do rozpoznania określoną w art. 398⁹ § 1 pkt 4 k.p.c.

Autorka skargi wskazała, że jej skarga jest oczywiście uzasadniona „wobec rażącego uchybienia Sądu Apelacyjnego w (...), który w uzasadnieniu wyroku z dnia 29 września 2015 r. uznał, że czynności wykonywane przez ubezpieczonego na stanowisku kierownika sekcji do spraw gospodarki maszynami w warunkach nienarażających na działanie czynników szkodliwych dla zdrowia nie mają charakteru incydentalnego, krótkotrwałego, ubocznego, a wnioskodawca będąc zatrudniony na tym stanowisku nie miał przez całe 8 godzin pracy bezpośredniego kontaktu z maszynami w ruchu, co w konsekwencji prowadziło do wniosku, że wykonywanie pracy w okresie od 1 sierpnia 1984 r. do 31 października 1988 r. nie można zakwalifikować pod poz. 25, dział XIV, wykaz A rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 7 lutego 1983 r. w sprawie wieku emerytalnego oraz wzrostu emerytur i rent inwalidzkich dla pracowników zatrudnionych w szczególnych warunkach lub szczególnym charakterze. Jednocześnie uznał, że wykonywanie pracy na stanowisku kierownika magazynu narzędziami kwalifikuje się do zaliczenia w poczet pracy w warunkach szczególnych”.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje:

Skarga kasacyjna ubezpieczonego nie kwalifikuje się do przyjęcia jej do merytorycznego rozpoznania. Zgodnie z art. 398⁹ § 1 k.p.c., Sąd Najwyższy przyjmuje skargę kasacyjną do rozpoznania, jeżeli w sprawie występuje istotne zagadnienie prawne, istnieje potrzeba wykładni przepisów prawnych budzących poważne wątpliwości lub wywołujących rozbieżności w orzecznictwie sądów, zachodzi nieważność postępowania lub skarga kasacyjna jest oczywiście uzasadniona. W związku z tym wniosek o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania powinien wskazywać, że zachodzi przynajmniej jedna z okoliczności wymienionych w powołanym przepisie, a jego uzasadnienie zawierać argumenty świadczące o tym, że rzeczywiście, biorąc pod uwagę sformułowane w ustawie kryteria, istnieje potrzeba rozpoznania skargi przez Sąd Najwyższy.

Wniesiona w sprawie skarga kasacyjna zawiera wniosek o przyjęcie jej do rozpoznania uzasadniony w ten sposób, że skarga kasacyjna jest oczywiście uzasadniona (art. 398⁹ § 1 pkt 4 k.p.c.). Nie można jednak uznać, że skarżący

wykazał istnienie przesłanki przyjęcia skargi do rozpoznania określonej w art. 398⁹ § 1 pkt 4 k.p.c.

Wykazanie podnoszonej w skardze oczywistej zasadności skargi kasacyjnej (art. 398⁹ § 1 pkt 4 k.p.c.) – jako przyczyny przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania – wymagałoby przedstawienia tego, w czym wyraża się „oczywista zasadność” skargi oraz argumentacji wykazującej, że rzeczywiście skarga jest oczywiście uzasadniona (postanowienia Sądu Najwyższego z dnia 26 kwietnia 2006 r., II CZ 28/06, LEX nr 198531, z dnia 10 sierpnia 2006 r., V CSK 204/06, LEX nr 421035, z dnia 9 stycznia 2008 r., III PK 70/07, LEX nr 448289, z dnia 11 stycznia 2008 r., I UK 283/07, LEX nr 448205, z dnia 3 kwietnia 2008 r., II PK 352/07, LEX nr 465859 i z dnia 5 września 2008 r., I CZ 64/08). Podczas, gdy dla uwzględnienia skargi wystarczy, że jej podstawa jest usprawiedliwiona, to dla przyjęcia skargi do rozpoznania – z uwagi na jej oczywistą zasadność w rozumieniu art. 398⁹ § 1 pkt 4 k.p.c. – niezbędne jest wykazanie kwalifikowanej postaci naruszenia przepisów prawa materialnego lub procesowego, polegającej na jego oczywistości widocznej *prima facie*, przy wykorzystaniu podstawowej wiedzy prawniczej, bez potrzeby wchodzenia w szczegóły, czy dokonywania pogłębionej analizy tekstu wchodzących w grę przepisów i doszukiwania się ich znaczenia (postanowienia Sądu Najwyższego z dnia 16 września 2003 r., IV CZ 100/03, LEX nr 82274, z dnia 22 stycznia 2008 r., I UK 218/07, LEX nr 375616, z dnia 26 lutego 2008 r., II UK 317/07, LEX nr 453107, z dnia 9 maja 2008 r., II PK 11/08, LEX nr 490364, z dnia 21 maja 2008 r., I UK 11/08, LEX nr 491538 i z dnia 9 czerwca 2008 r., II UK 38/08, LEX nr 494134). W judykaturze podkreśla się, że przesłanką przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania nie jest oczywiste naruszenie konkretnego przepisu prawa materialnego lub procesowego, lecz sytuacja, w której naruszenie to spowodowało wydanie oczywiście nieprawidłowego orzeczenia. Sam zarzut naruszenia (nawet oczywistego) określonego przepisu (przepisów) nie prowadzi wprost do oceny, że skarga kasacyjna jest oczywiście uzasadniona (postanowienia Sądu Najwyższego z dnia 7 stycznia 2003 r., I PK 227/02, OSNP 2004 r., Nr 13, poz. 230, z dnia 11 stycznia 2008 r., I UK 285/07, LEX nr 442743, z dnia 11 kwietnia 2008 r., I UK 46/08, LEX nr 469185 i z dnia 9 czerwca 2008 r.,

II UK 37/08, LEX nr 494133 oraz postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 3 października 2013 r., III SK 11/13 – LEX nr 1380967).

Uzasadnienie wniosku o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania nie spełnia powyższych wymogów; nie wykazuje, aby w sprawie występował stan „oczywistej zasadności” skargi kasacyjnej w rozumieniu przepisu art. 398⁹ § 1 pkt 4 k.p.c.

Chociaż autorka rozpatrywanej skargi kasacyjnej „oczywistą zasadność” skargi wiąże z twierdzeniem o „rażącym” uchybieniu Sądu Apelacyjnego w (...) to tego gołosłownego twierdzenia nie precyzuje we wskazaniu żadnego przepisu prawa ani prawa materialnego ani prawa procesowego, z którym związane byłoby owo „rażące” uchybienie. Razi ogólnikowość zacytowanego wyżej uzasadnienia wniosku, a przede wszystkim oparcie go na założeniach sprzecznych z podstawą faktyczną zaskarżonego wyroku Sądu drugiej instancji.

Sąd Apelacyjny przedstawił w uzasadnieniu zaskarżonego wyroku, że spór w sprawie dotyczył określenia, czy praca ubezpieczonego w okresie od 2 czerwca 1983 r. do 31 października 1988 r. w „C.” S.A. była zatrudnieniem w szczególnych warunkach w rozumieniu art. 32 i art. 184 ustawy o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych w związku z § 2 i § 4 rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 7 lutego 1983 r. w sprawie wieku emerytalnego pracowników zatrudnionych w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze. Według Sądu drugiej instancji w okresie od 2 czerwca 1983 r. do 31 lipca 1984 r. ubezpieczony będąc formalnie zatrudnionym od 1 stycznia 1978 r. na stanowisku kierownika magazynu narzędziami – nadal faktycznie pracował jako ślusarz remontowy. W konsekwencji ten okres należało zaliczyć do pracy w warunkach szczególnych, wskazanej w wykazie A, dziale XIV, poz. 25 załącznika do rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 7 lutego 1983 r. Odmienne należy ocenić okres pracy ubezpieczonego od dnia 1 sierpnia 1984 r. (od momentu powierzenia mu stanowiska kierownika sekcji do spraw gospodarki maszynami). W odniesieniu do tego okresu Sąd drugiej instancji na podstawie zeznań przesłuchanych w sprawie świadków oraz na podstawie zakresu czynności kierownika sekcji do spraw gospodarki maszynami i protokołu zdawczo-odbiorczego agend kierownika sekcji do spraw gospodarki maszynami z dnia 30 grudnia 1988 r. ustalił, że

wnioskodawca nie wykonywał stale i w pełnym wymiarze czasu pracy ślusarza remontowego bezpośrednio przy naprawie maszyn na oddziałach w ruchu, w których jako podstawowe wykonywane są prace wymienione w wykazie (pracę wymienioną w wykazie A, dziale XIV, poz. 25 załącznika nr 1 do rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 7 lutego 1983 r.). Ubezpieczony zatrudniony na stanowisku kierownika sekcji do spraw gospodarki maszynowej był zobowiązany w szczególności do: prowadzenia dokumentacji dotyczącej ewidencji środków trwałych; opracowywania instrukcji działania oraz bezpiecznej obsługi maszyn; współpracowania z działem księgowości oraz inwestycji w sprawach ewidencji i ruchu maszyn; zajmowania się zbywaniem i likwidacją maszyn zbędnych w zakładzie; bycia rzeczoznawcą i opiniodawcą w zakresie przeznaczenia i przydatności maszyn, ich stanu technicznego oraz wartościowego. Sąd drugiej instancji ustalił, że ubezpieczony – jako kierownik sekcji do spraw gospodarki maszynami – jedynie okazjonalnie przebywał i naprawiał maszyny na hali produkcyjnej, a zatem na oddziale będącym w ruchu, ponieważ większą część czasu spędzał w warsztacie (będącym odrębnym pomieszczeniem od hali), gdzie przywożono mu maszyny, które naprawiał i kwalifikował do dalszej naprawy. Wnioskodawca nie miał przez całe 8 godzin pracy bezpośredniego kontaktu z maszynami w ruchu. Powyżej przedstawione ustalenia faktyczne stanowiły punkt odniesienia do oceny zaskarżonego wyroku, że ubezpieczony w okresie zatrudnienia w C. S.A. od 1 sierpnia 1984 r. do 31 października 1988 r. na stanowisku kierownika sekcji do spraw gospodarki maszynami nie wykonywał stale i w pełnym wymiarze czasu pracy na stanowisku wymienionym pod poz. 25, działu XIV, wykazu A, będącego załącznikiem do rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 7 lutego 1983 r. W związku z tym Sąd drugiej instancji przyjął, że ubezpieczony nie udowodnił posiadania co najmniej 15 lat pracy w warunkach szczególnych, lecz wyłącznie 11 lat, 1 miesiąc i 1 dzień. Tym samym nie zostały spełnione wszystkie przesłanki niezbędne do uzyskania przez niego prawa do emerytury w wieku obniżonym na podstawie art. 32 i art. 184 ustawy o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych w związku z § 2 i § 4 rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 7 lutego 1983 r. w sprawie wieku emerytalnego pracowników zatrudnionych w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze.

Tak przedstawionemu stanowisku zaskarżonego wyroku Sądu Apelacyjnego w (...) autorka skargi przeciwstawia twierdzenia sprzeczne z podstawą faktyczną wyroku, że czynności wykonywane przez skarżącego na stanowisku kierownika sekcji do spraw gospodarki maszynami w warunkach nienarażających na działanie czynników szkodliwych dla zdrowia miały charakter incydentalny. Nie ma również racji autorka skargi zarzucając wyrokowi niekonsekwencję polegającą na „jednoczesnym” uznaniu przez Sąd, że wykonywanie przez skarżącego pracy na stanowisku kierownika magazynu narzędziami „kwalifikuje się do zaliczenia w poczet pracy w warunkach szczególnych”. Jak to wyżej wskazano praca ubezpieczonego na stanowisku kierownika magazynu narzędziami w okresie od 2 czerwca 1983 r. do 31 lipca 1984 r. została zakwalifikowana jako praca w warunkach szczególnych, określona w wykazie A, dziale XIV, poz. 25 załącznika do rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 7 lutego 1983 r. z uwagi na to, że ubezpieczony będąc formalnie zatrudnionym od 1 stycznia 1978 r. na stanowisku kierownika magazynu narzędziami – nadal faktycznie pracował jako ślusarz remontowy.

Stwierdzając, że nie zachodzą przyczyny przyjęcia skargi, określone w art. 398⁹ § 1 k.p.c., Sąd Najwyższy postanowił zgodnie z art. 398⁹ § 2 k.p.c.